

ارزشیابی پیشرفت تحصیلی دانش آموزان در درس علوم تجربی

بسیاری بر این اعتقادند که شیوه ارزشیابی تأثیر مستقیم بر شیوه‌ی آموزش می‌گذارد و یک روش گذر از شیوه‌ی سنتی آموزش به شیوه‌های معتبر را از طریق اعمال سنجش و ارزشیابی معتبر می‌دانند. همه واقفیم که شیوه سنجش دقیقاً خط آموزش را مشخص می‌کند زیرا معلم آن چیزی را می‌سنجد که آموزش می‌دهد. با توجه به اهمیت این مقوله در این جا سعی شده است به سنجش و ارزشیابی به طور مشروح پرداخته شود.

تعریف ارزشیابی: ارزشیابی از پیشرفت تحصیلی دانش آموزان را «فرایند جمع‌آوری اطلاعات از آموخته‌های دانش آموزان و قضاوت در مورد حدود این آموخته‌ها» تعریف کرده‌اند. بنابر این ارزشیابی یک فرایند است و نه فراورده و مانند هر فرایندی زمان بر است و این زمان به همان طولانی زمان آموزش است.

چه چیزی ارزشیابی می‌شود؟

برای آن که معلم بداند چه چیزی را ارزشیابی کند لازم است به درستی هدف هر مرحله آموزش را بداند تا وضعیت هر دانش آموز را براساس آن هدف یا هدف‌ها ارزیابی کند.

در کتاب راهنمای معلم، هدف کلی هر درس در قالب یک پیامد آمده است. به این معنی که برای راهنمایی معلم به وضوح بیان شده است که در فرایند و نیز در پایان فرایند آموزش هر درس از دانش آموز چه انتظاری می‌رود. انتظارات از دانش آموزان در سه سطح، آنچه که همه دانش آموزان باید به آن دست یابند، آنچه بیشتر دانش آموزان به آن دست خواهند یافت و آنچه برخی از دانش آموزان به آن دست خواهند یافت بیان شده است (سطح ۱ و ۲ و ۳). برای ارزشیابی از عملکرد دانش آموزان در بخش ارزشیابی هر یک از مباحث ملاک‌هایی برای ارزیابی دانش آموزان بر اساس اهداف و سطوح عملکردی – که تعیین می‌کند هر دانش آموز در چه سطحی است – ارائه شده است. به این ترتیب معلم می‌تواند به درستی تعیین کند که هر دانش آموز در چه سطحی (یا پله‌ای) ایستاده است و برای این که به سطح بالاتر (پله بالاتر) برود به چه کمک‌هایی نیاز دارد.